

"Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) бекіту кезінде қолданылатын шығындарды қалыптастырудың ерекше тәртібін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2013 жылғы 25 сәуірдегі № 130-НҚ бұйрығына өзгеріс енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 284 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 29 сәуірде № 10836 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 42 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды – ҚР Ұлттық экономика министрінің 22.05.2020 № 42 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы" 1998 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 15-1-бабының 2-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. "Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) бекіту кезінде қолданылатын шығындарды қалыптастырудың ерекше тәртібін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2013 жылғы 25 сәуірдегі № 130-НҚ бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8480 тіркелген, 2013 жылғы 23 қарашадағы № 237 (28176) "Егемен Қазақстан" газетінде жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

Көрсетілген бұйрықпен бекітілген Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) бекіту кезінде қолданылатын шығындарды қалыптастырудың ерекше тәртібі осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты мемлекеттік тіркеуден кейін күнтізбелік он күн ішінде "Әділет" ақпараттық құқықтық жүйесінде және мерзімдік баспасөз басылымдарында ресми жариялауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика бірінші вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Ұлттық экономика министрі

Е. Досаев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Денсаулық сақтау және

әлеуметтік даму министрі

2015 жылғы 1 сәуір

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрінің
2015 жылғы 31 наурыздағы
№ 284 бұйрығына
қосымша

Қазақстан Республикасы
Табиғи монополияларды реттеу
агенттігі төрағасының
2013 жылғы 25 сәуірдегі
№ 130-НҚ бұйрығымен бекітілген

Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) бекіту кезінде қолданылатын шығындарды қалыптастырудың ерекше тәртібі

1. Жалпы ережелер

1. Осы Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) және тарифтік сметаларды бекіту кезінде қолданылатын шығындарды қалыптастырудың ерекше тәртібі (бұдан әрі – Ерекше тәртіп) "Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы" 1998 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді.

2. Ерекше тәртіп мынадай ережелерді қамтиды:

1) тарифке (бағаға, алым мөлшерлемесіне) немесе оның шекті деңгейіне енгізілетін шығындарды реттеу;

2) шикізат, материалдар, отын, энергия шығыстарының техникалық және технологиялық нормалары, сондай-ақ нормативтік техникалық ысыраптар шегінде табиғи монополия субъектісі шығыстарының баптарын шектеу;

3) тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) немесе оның шекті деңгейіне қалыптастыру кезінде ескерілмейтін шығыстар тізбесін белгілеу;

4) тарифке (бағаға, алым мөлшерлемесіне) немесе оның шекті деңгейіне енгізілетін пайданы шектеу;

5) негізгі құралдардың тозуын есептеудің қолданылатын әдістерін келісу;

6) негізгі құралдарды қайта бағалау және табиғи монополия субъектісінің тарифтік сметасында көзделген амортизациялық аударымдар қаражаттарын пайдалану бағыттарын келісу.

3. Ерекше тәртіпте мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) құзыретті орган – салалық министрлік және (немесе) ведомство, ал су шаруашылығы және (немесе) кәріз жүйелерінің реттеліп көрсетілетін қызметтерін көрсететін табиғи монополиялар субъектілері үшін – жергілікті атқарушы органдар;

2) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтері (тауарлары, жұмыстары) – табиғи монополия саласындағы және уәкілетті орган мемлекеттік реттеуге жатқызған, белгілі бір тауарды тұтынушыға қызметтер (тауарлар, жұмыстар) түрінде беру жағдайын қоса алғанда, табиғи монополия субъектісі ұсынатын қызметтер (тауарлар, жұмыстар);

3) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігі – тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) және тарифтік сметаларды бекіту кезінде ескерілетін табиғи монополия субъектісінің қызметтер (жұмыстар) көрсетуге байланысты шығындарының жиынтығы.

Осы шығындар реттеліп көрсетілетін қызметтің (тауардың, жұмыстың) өзіндік құнынан және кезең шығыстарынан (жалпы және әкімшілік шығыстар, өткізу шығыстары, сыйақылар төлеуге арналған шығыстар) тұрады;

4) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігіне енгізілетін шығын түрлерін шектеу - тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) және тарифтік сметаларды бекіту кезінде ескерілмейтін шығындар тізбесін белгілеу;

5) шығыстар – табиғи монополия субъектісінің уәкілетті органның ведомствосы бекіткен тарифтер (бағалар, алымдар мөлшерлемелері) бойынша қызметтер (тауарлар, жұмыстар) көрсетуден алынған табыс есебінен жүзеге асыратын шығындары;

6) шығыстар деңгейін шектеу – шикізат, материалдар, отын, энергия шығыстарының техникалық және технологиялық нормаларының, сондай-ақ нормативтік техникалық ысыраптар мен лимиттердің негізінде тарифте (бағада, алым мөлшерлемесінде) ескерілетін шығындар деңгейінің шегін белгілеу;

7) уәкілетті орган – табиғи монополия салаларындағы және реттелетін нарықтардағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

8) уәкілетті органның ведомствосы – табиғи монополия салаларындағы және реттелетін нарықтардағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органның ведомствосы.

4. Ерекше тәртіп реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) ұсынатын табиғи монополия субъектілеріне қолданылады.

5. Тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) қалыптастыру реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) әрбір түрі бойынша және тұтастай өзге қызмет бойынша кірістерді, шығындар мен қолданысқа енгізілген активтерді есепке алу негізінде жүзеге асырылады.

Реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) қалыптастыру кезінде осы Ерекше тәртіптің талаптары ескеріле отырып, шығындар енгізіледі. Шығындардың баптарын қалыптастыру Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Тарифке (бағаға, алым мөлшерлемесіне) немесе оның шекті деңгейіне енгізілетін шығындарды реттеу

6. Табиғи монополия субъектісінің тарифіне (бағасына, алым мөлшерлемесіне) енгізілетін шығындарды реттеу тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігіне енгізілетін шығын түрлерін шектеу және табиғи монополия субъектісінің шығыстар деңгейін шектеу жолымен жүзеге асырылады.

7. Тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігіне енгізілетін материалдық шығыстар өнімнің (көрсетілетін қызметтердің, тауарлардың, жұмыстардың) бірлігін шығаруға арналған шикізат, материалдар, отын, энергия (бұдан әрі – материалдық ресурстар) шығыстарының техникалық және технологиялық нормаларына және (немесе) материалдық ресурстардың жылдық нормаларына және Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен тендерлік (конкурстық) сатып алулардың нәтижелері бойынша анықталған материалдық ресурстардың бағаларына сүйене отырып айқындалады.

Табиғи монополиялар субъектілерінің тарифіне (бағасына, алым мөлшерлемесіне) пайданың (таза кірістің) ұйғарынды деңгейі қолданысқа

енгізілген активтердің реттелетін базасының шамасына пайда мөлшерлемесінің туындысы ретінде енгізіледі.

8. Шығыстарға бағытталған, тарифтің шығын бөлігінде ескерілмеген демеукаржыларды қоспағанда, табиғи монополия субъектісіне мемлекеттік бюджет қаражатынан бөлінетін демеу қаржы тарифтің шығын бөлігін азайтуда ескеріледі.

9. Табиғи монополиялар субъектілерінің тарифін (бағасын, мөлшерлемесін) немесе оның шекті деңгейін қалыптастыру кезінде мынадай шығындар ескеріледі :

1) аудиторлық, консалтингтік, маркетингтік қызметтеріне және мердігерлік тәсілмен жүргізілетін жөндеу жұмыстарының, бөгде ұйымдар жүзеге асыратын өндірістік сипаттағы басқа қызметтерге, сондай-ақ өкілеттік, іссапар шығыстары және әкімшілік персоналының байланыс, мерзімдік баспасөзге, қызметтік автокөлікті ұстауға, ақпараттық, консультациялық қызметтерге арналған шығыстар (табиғи монополия субъектісі белгілеген лимиттер шегінде уәкілетті орган ведомствосының келісімі бойынша тарифтерге енгізіледі);

2) нормативтік техникалық ысыраптарға байланысты шығыстар Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының міндетін атқарушының 2013 жылғы 17 қыркүйектегі № 283-НҚ бұйрығымен бекітілген, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9046 тіркелген Табиғи монополиялар субъектілерінің нормативтік техникалық ысыраптарын, шикізат, материалдар, отын, энергия шығысының техникалық және технологиялық нормаларын бекіту ережесіне сәйкес;

3) табиғи монополия субъектісінің негізгі құралдар құнының өсуіне әкелмейтін ағымдағы және күрделі жөндеу және басқада жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарына арналған қаражаттар (уәкілетті органның ведомствосымен келісілген шығындардың жылдық сметасына сүйене отырып);

4) өндірістік персоналға еңбекақы төлеу шығыстары (табиғи монополия субъектісі персоналының нормативтік санынан аспайтын нақты санға және Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болжамының көрсеткіштері (инфляция) ескеріле отырып қолданыстағы тарифтерде (бағаларда, алымдар мөлшерлемелерінде) қабылданған орташа айлық жалақыға сүйене отырып анықталады).

Электр және жылу энергиясының құрамдастырылған өндірісі бар энергия өндіруші ұйымдарды қоспағанда, сумен жабдықтау және (немесе) суды бұру, жылу энергиясын өндіру, беру саласындағы табиғи монополиялар субъектілері үшін өндірістік персоналға еңбекақы төлеу шығыстары табиғи монополия субъектісі персоналының нормативтік санынан аспайтын нақты саннан және өтінім беру алдында бір жыл бұрын статистика деректері бойынша өңірдегі

экономикалық қызметінің түрлері бойынша қалыптасқан өндірістік персоналдың орташа айлық жалақысынан анықталады.

Электр және жылу энергиясының құрамдастырылған өндірісі бар энергия өндіруші ұйымдарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болжамының көрсеткіштері ескеріле отырып қолданыстағы тарифтерде (бағаларда, алымдар мөлшерлемелерінде) қабылданған орташа айлық жалақыға сүйене отырып анықталған сумен жабдықтау және (немесе) суды бұру, жылу энергиясын өндіру, беру саласындағы табиғи монополия субъектілерінің өндірістік персоналының жалақысын өтінім беру алдында бір жыл бұрын статистика деректері бойынша өңірдегі экономикалық қызметінің түрлері бойынша қалыптасқан өндірістік персоналдың орташа айлық жалақысынан асырған кезде Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болжамының көрсеткіштері (инфляция) ескеріле отырып, қолданыстағы тарифтерде (бағаларда, алымдар мөлшерлемелерінде) қабылданған орташа айлық жалақыға сүйене отырып анықталатын өндірістік персоналдың жалақысы ескеріледі.

Электр және жылу энергиясының құрамдастырылған өндірісі бар энергия өндіруші ұйымдарды қоспағанда, сумен жабдықтау және (немесе) суды бұру, жылу энергиясын өндіру, беру саласындағы табиғи монополиялар субъектілері үшін әкімшілік персоналға еңбекақы төлеу шығыстары табиғи монополия субъектісі персоналының нормативтік санынан аспайтын нақты саннан және өтінім беру алдында бір жыл бұрын статистика деректері бойынша өңірдегі экономикалық қызметінің түрлері бойынша қалыптасқан өндірістік персоналдың орташа айлық жалақысынан анықталады.

Мемлекеттік кәсіпорындарды қоспағанда, табиғи монополия субъектілері басшыларының, олардың орынбасарларының, бас (аға) бухгалтерлерінің және әкімшілік персоналдың басқа да қызметкерлерінің лауазымдық айлықақылары бойынша шығындарға енгізілетін субъектілердің әкімшілік персоналының еңбегіне ақы төлеу шығыстары штат кестесіне сәйкес табиғи монополия субъектісі қызметкерлерінің лауазымдық айлықақысының он бес еседен аспайтын ең жоғарғы және ең төменгі деңгейінің арасындағы ара қатынасы негізінде шектеледі.

Табиғи монополия субъектісі (мемлекеттік кәсіпорындарды қоспағанда) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігіне енгізілмейтін сыйлықақыға және жалақыға берілетін басқа да сыйақы түрлеріне арналған шығыстарды таза кіріс есебінен (нақты пайда) ол болған жағдайда жүзеге асырады.

5) әкімшілік персоналдың еңбекке ақы төлеуге арналған шығыстары (табиғи монополия субъектісі персоналының нормативтік санынан аспайтын нақты санға сүйене отырып анықталады);

6) негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің амортизациялық аударымдары тікжелілік (біркелкі) есептеу әдісі бойынша есептелген;

7) табиғи монополия субъектісінің инвестициялық жобасын іске асыру үшін сыйақы төлеуге арналған шығыстар,

8) энергия өндіруші ұйымдармен күзгі-қысқы кезеңдегі резервтік отынды сатып алуға арналған шығыстар;

Инвестициялық жобаны іске асыру үшін ұлттық валютада алынған қарыз қаражаттары бойынша сыйақы төлеуге арналған шығыстар тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) есептеу кезінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландырудың 2,5 еселік ресми мөлшерлемесі қолданыла отырып есептелген сома шегінде ескеріледі.

Инвестициялық жобаны іске асыру үшін шетелдік валютада алынған қарыз қаражаттары бойынша сыйақы төлеуге шығыстар тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) есептеу кезінде Лондон банкаралық нарығының 4 еселік мөлшерлемесі қолданыла отырып есептелген сома шегінде ескеріледі.

Шетелдік валютада алынған қарыз қаражаттары үшін сыйақы Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болжамының негізгі көрсеткіштерінің және Қазақстан Республикасы республикалық бюджетінің болжамды көрсеткіштерінің негізінде шетелдік валютаға теңге бағамының болжамды өзгеруі ескеріле отырып, тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігінің кезеңіндегі шығыстарын ескеріледі.

Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесі мен Лондон банкаралық нарығының мөлшерлемесі табиғи монополия субъектісінің тарифін (бағасын, алым мөлшерлемесін) және тарифтік сметасын бекіту жөнінде шешім қабылданған күніне қолданылады.

9) Өндірістік қажеттілікке байланысты әкімшілік персоналының біліктілігін арттыруға арналған шығындардың деңгейі уәкілетті орган ведомствосының алдын ала келісімі бойынша тарифтің (бағаның, алымдар мөлшерлемелерінің) есебіне енгізіледі.

10) Реттеліп көрсетілетін қызметтердің шеңберінде өндірістегі өнертапқыштыққа және өнертабыстыққа байланысты шығыстар (экономикалық негізделген материалдар болған кезде).

Ескерту:

Табиғатты қорғау шығыстары, табиғат ресурстарын пайдалануға төлемақы мөлшерлемелеріне, тәртібі мен шарттарына сәйкес анықталады.

Кезең шығыстарында ескерілетін міндетті сақтандыру түрлеріне, салықтарға, алымдар мен төлемдерге арналған шығыстар ақы төлеудің мөлшерлемелеріне, тәртібі мен шарттарына сәйкес айқындалады.

Уәкілетті орган осындай немесе ұқсас қызмет түрімен айналысатын табиғи монополия субъектілерінің жалақыларына жұмсалатын шығындарды салыстырып талдау негізінде, сондай-ақ табиғи монополия субъектісі көрсететін реттеліп көрсетілетін қызметтер (тауарлар, жұмыстар) көлемі қысқарған жағдайда тарифтерге (бағаларға, алымдар мөлшерлемелеріне) енгізілетін әкімшілік және (немесе) өндірістік персоналдардың еңбегіне ақы төлеу шығыстарын төмендету немесе жоғарылатудан бас тарту туралы шешім қабылдайды.

Уәкілетті органның бастамасы бойынша тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) және тарифтік сметаларды бекіткен жағдайда, жалпы шаруашылық және әкімшілік мақсаттағы шығыстарды уәкілетті орган осы Ерекше тәртіптің 5-тармағында көзделген жағдайларда тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) өзгерту алдындағы кезеңдегі Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болжамының көрсеткіштерін (инфляция) ескере отырып, қолданыстағы тарифтерде (бағаларда, алымдар мөлшерлемелерінде) қабылданған шығыстар шегінде тарифтерге (бағаларға, алымдар мөлшерлемелеріне) енгізеді.

Уәкілетті орган тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) қалыптастыру кезінде табиғи монополия субъектісінің қызметіне жүргізілген қаржылық сараптаманың нәтижелері бойынша не табиғи монополия субъектісі қызметінің тиімділігі төмендеген (көрсетілген қызметтер (тауарлар, жұмыстар) бірлігінің өзіндік құнының артуы, көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) көлемінің азаюы, кредиторлық және дебиторлық берешектердің ұлғаюы) жағдайда жалпы шаруашылық және әкімшілік мақсаттағы шығыстар сомасын өзгерту мақсаттылығын айқындайды.

Табиғи монополия субъектілері инвестицияларды өздерінің және (немесе) қарыз қаражаттарының есебінен жүзеге асырады. Өздерінің қаражат көздері пайда (таза кіріс) және амортизациялық аударымдар болып табылады.

Қарыз қаражаттарын қайтару пайда және (немесе) амортизациялық аударымдар есебінен жүзеге асырылады.

Уәкілетті органның ведомствосы тарифтердің (бағалардың, алым мөлшерлемесінің) жобаларына сараптама жүргізу үшін тәуелсіз сарапшыларды тартады және жүргізілген сараптама негізінде түзету жүргізеді.

3. Шикізат, материалдар, отын, энергия шығыстарының техникалық және технологиялық нормалары, сондай-ақ нормативтік техникалық ысыраптар шегінде табиғи монополия субъектісі шығыстарының баптарын шектеу

10. Шикізат, материалдар, отын, энергия шығыстарының нормативтік техникалық ысыраптары, техникалық және технологиялық нормалары Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9046 тіркелген , Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының міндетін атқарушының 2013 жылғы 17 қыркүйектегі № 283-НҚ бұйрығымен бекітілген, Табиғи монополиялар субъектілерінің нормативтік техникалық ысыраптарын, шикізат, материалдар, отын, энергия шығысының техникалық және технологиялық нормаларын бекіту ережесіне сәйкес анықталады.

4. Тарифті (бағаны, алым мөлшерлемелері) немесе оның шекті деңгейін қалыптастыру кезінде ескерілмейтін шығыстар тізбесін белгілеу

11. Табиғи монополия субъектілерінің тарифтерін (бағаларын, алымдар мөлшерлемелерін) және тарифтік сметаларын қалыптастыру және бекіту кезінде тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігінде мынадай шығыстар ескерілмейді:

нормативтен тыс техникалық және коммерциялық ысыраптарға, тауарлық-материалдық құндылықтардың және қоймалардағы қорлардың бүлінуі мен жетіспеушілігіне басқа өндірістік емес шығыстар мен ысыраптар;

реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) көрсету, ұсыну кезінде пайдаланылмайтын негізгі құралдардың амортизациялық аударымдары;

сенімгерлікпен басқаруға, мүлктік жалға, лизинг бойынша алынған негізгі құралдарды (жалпы шаруашылық мақсаттағы негізгі құралдардан басқа) пайдалану үшін жалдау төлемақы шығыстары;

ластаушы заттардың нормативтен тыс тастандысы (шығарындысы) үшін төлемдер;

сот шығындары;

сенімсіз қарыздар;

шаруашылық шарттардың талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдар, өсімақылар , тұрақсыз төлемдер мен санкциялардың басқа түрлері;

табысты жасырғаны (төмендеткені) үшін айыппұлдар мен өсімпұлдар;

ұрлықтан келген залалдар;

ақаудан болған ысыраптар;

қызмет көрсетуші өндірістер мен шаруашылықтарды (үй-жайларды тегін беру, қоғамдық тамақтандыру ұйымдарына коммуналдық қызметтер құнын төлеу) ұстау жөніндегі шығыстар;

құзыретті органмен келісілген технологиялық қажеттіліктен басқа денсаулық сақтау, мектепке дейінгі балалар мекемелері, оқу орындарына, кәсіптік-техникалық училищелер объектілерін ұстауға шығыстар;

сауықтыру лагерлерін, мәдени және спорт объектілерін, тұрғын үй қорын ұстауға шығыстар;

мәдени-ағарту, сауықтыру және спорт іс-шараларын (демалыс кештерін, спектакльдер мен концерттер өткізу) өткізуге шығыстар;

кәсіпорындардың қызметкерлеріне тұрғын үй жағдайларын жақсартуға, бақша үйлерін сатып алуға және үй шаруашылығын жүргізуге берілген несиелерді (пайызсыздарын қоса алғанда) өтеуге шығыстар;

бақшалық серіктестіктерді абаттандыру (оның ішінде жол салу, энергиямен және сумен жабдықтау, жалпы сипаттағы басқа шығыстарды жүзеге асыру) жөніндегі шығыстар;

дәрістер, көрмелер, пікірсайыстар, ғылым және өнер қайраткерлерімен кездесулер, ғылыми-техникалық конференциялар өткізуге және ұйымдастыруға, қоғамдық ұйымдар мен қауымдастықтардағы мүшелік жарналарға шығыстар;

өндірістік мақсаттарға пайдаланылатын өнімдерді қоспағанда, бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарнамалар бойынша, жарнамалық, плакаттық және баспаханалық өнімдер шығару бойынша шығыстар;

табиғи монополия субъектісінің персоналы үшін пәтерлерді, тұрғын үй ғимараттары мен құрылыстарды, жатақханадан және қонақ үйлерден орындар сатып алуға, жалдауға және ұстауға шығыстар;

қаланы абаттандыру, ауыл шаруашылығына көмек көрсету жөніндегі жұмыстарды және осы тәріздес басқа да жұмыстарды орындауға шығыстар;

білім беру ұйымдарында оқитын қызметкерлердің еңбек демалыстарына ақы төлеуге шығыстар;

жұмыс қорытындылары бойынша сыйлықақы беруге және сыйақының басқа да нысандарына шығыстар;

кәсіби ауруларды оңалту еміне байланысты шығындардан басқа, табиғи монополия субъектісі қаражаттарының есебінен қызметкерлерге және олардың балаларына емделуге, демалуға, саяхатқа шығуға жолдамаларға ақы төлеу жөніндегі шығыстар;

өз қызметкерлеріне медициналық көмек көрсетуге денсаулық сақтау органдарымен жасалған шарттар бойынша емхана қызметтеріне ақы төлеуге шығыстар;

сақтандыру төлемдері (кәсіпорындармен өз қызметкерлерінің пайдасына жасалған жеке және мүлкітік сақтандыру шарттары бойынша кәсіпорындар төлеген жарналар);

қызметкерлерге, оның ішінде балалар тәрбиелейтін әйелдерге қосымша берілетін демалыстарға (еңбек заңнамасында көзделгеннен тыс) ақы төлеуге, қызметкердің отбасы мүшелеріне демалысты өткізетін жеріне және қайтар жолына жолақы төлеуге, сондай-ақ пайдаланылмаған демалысы үшін өтемақы төлеуге шығыстар;

демеушілік көмектің барлық түрлерін көрсетуге шығыстар;

еңбек заңнамасында көзделгеннен басқа табиғи монополия субъектісінің қызметкерлеріне (қызметкерлерге тамақты тегін немесе төмендетілген бағамен беру, сауықтыру топтарына, секцияларда, клубтарда шұғылдануға арналған абонементтерге, протез салуға ақы төлеу) жеңілдіктер;

мерейтойлық күндерге немесе қызметкерлерге ынталандыру түрінде берілетін (автокөлік, пәтерлер, ұзақ уақыт пайдаланылатын заттар мен басқа тауарлар, сондай-ақ қызметкерлердің жеке есептерінің пайыздық мөлшерлемелерін арттыру) сыйлықтарды сатып алуға шығыстар;

мектепке дейінгі балалар мекемелеріндегі, шипажайлардағы және сауықтыру лагерлеріндегі балалар тамақтарының құнын өтеуге шығыстар;

тұтынушылардан коммуналдық төлемдерді қабылдау жөніндегі банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын банк және ұйымдар қызметтеріне арналған шығыстар;

ұжымдық шартта айқындалған мақсаттар үшін кәсіподақтарға аударым жасау шығыстары;

тәжірибелік-эксперименттік жұмыстарды жүргізуге, өнертапқыштық пен рационализаторлық ұсыныстар бойынша модельдер мен үлгілерді жасауға және сынауға (реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) ұсынған кезде қолданылатын жұмыстарды қоспағанда), көрмелер, байқаулар, конкурстар мен басқа да іс-шаралар ұйымдастыруға, авторлық сыйақылар төлеуге және басқа байланысты шығыстар;

өндіріске және реттеліп көрсетілетін қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) қатысы жоқ және тарифтердің (бағалардың, алымдар мөлшерлемелерінің) өсуіне алып келетін шығыстар.

5. Табиғи монополия субъектілерінің тарифіне (бағасына, алым мөлшерлемесіне) енгізілетін пайданы шектеу

12. Пайда мөлшерлемесі мен қолданысқа енгізілген активтердің реттелетін базасы Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2154

тіркелген, Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2003 жылғы 27 қаңтардағы № 17-НҚ бұйрығымен бекітілген, Су шаруашылығы және (немесе) канализациялық жүйелерге және энергетика секторындағы табиғи монополия субъектілеріне қызмет көрсететін табиғи монополия субъектілері үшін іске қосылған активтердің реттелетін базасына арналған пайда (таза табыс) мөлшерлемелерін есептеу жөніндегі нұсқаулығында айқындалады.

Бұл ретте, егер сумен жабдықтау және (немесе) суды бұру қызметтеріне тарифтердің жоспарлы деңгейі 1 м^3 үшін қосымша құн салығынсыз 200 теңгеден асатын болса, пайда мөлшерлемесі тарифті немесе оның шекті деңгейін бекітуге арналған өтінімді беру күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесінің деңгейінде қабылданады.

6. Табиғи монополия субъектісінің негізгі құралдарының тозуын есептеуге қолданылатын әдістерді, негізгі құралдарды қайта бағалау және тарифтік сметасында көзделген амортизациялық аударымдар қаражаттарын пайдалану бағыттарын келісу

13. Тікжелілік (біркелкі) есептеу әдісі бойынша есептелген негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің амортизациялық аударымдары тарифтің шығын бөлігіне енгізіледі.

14. Уәкілетті орган сумен жабдықтау және (немесе) суды бұру саласындағы қызметтерді көрсететін табиғи монополия субъектілерін қоспағанда, табиғи монополия субъектісі негізгі құралдарға қайта бағалау жүргізгеннен кейін тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) шығын бөлігіне амортизациялық аударымдарды өсіруді кезең-кезеңмен енгізеді.

15. Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің тозуын тікжелілік (біркелкі) есептеу әдісін қолдану уәкілетті орган ведомствосының келісімін талап етпейді.

16. Амортизацияны есептеудің өзге әдістерімен амортизацияны қолдану және есептеу уәкілетті органның ведомствосымен келісіледі.

17. Уәкілетті органның ведомствосы табиғи монополия субъектісіне негізгі құралдарға қайта бағалауды жүргізуін келіседі.

18. Реттелетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) көрсетудегі қолданысқа енгізілген активтерден түсетін амортизациялық аударымдар негізгі құралдар құнының артуына әкелетін күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге және инвестициялық жобаларды іске асыруға бағытталады.

